

Aan
de gemeenteraad

Datum 7 juli 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0087038
Betreft Stand van zaken Omgevingsvisie

Vergadering van

Portefeuillehouder: Maarten Burggraaf
Begrotingsprogramma Groen en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven - Concernopgaven
Auteur: Melanie Morlog-Criellaard
E-mail: mem.morlog-criellaard@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Melanie Morlog-Criellaard
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In 2022 wordt de Omgevingswet ingevoerd en daarmee zijn we verplicht een Omgevingsvisie op te stellen. Eerder bent u hierover geïnformeerd en heeft u onder andere de startnotitie vastgesteld. Ook is er een aparte werkgroep uit uw raad intensief betrokken bij de invoering van de Omgevingswet in onze gemeente. De Omgevingsvisie vervangt alle visies op het gebied van de fysieke leefomgeving en probeert deze te integreren. De Omgevingsvisie beschrijft de opgaven en doelen voor de gewenste ontwikkeling van een gezonde, fysieke leefomgeving in Dordrecht. Daarnaast is de Omgevingsvisie agendasettend doordat programma's worden aangekondigd en worden de doelen ook als checklist gebruikt voor fysieke ontwikkelingen in onze gemeente. 80% van de beleidsinhoud van de Omgevingsvisie is staand beleid. Wat met name nieuw is of meer aandacht krijgt, zijn de groeiopgaven (10.000 woningen en 4.000 banen), de Visie Groenblauw Eiland van Dordrecht, de Spoorzone, de Dordwijkzone en de onderwerpen gezondheid, biodiversiteit en energie.

Sinds de vaststelling van de startnotitie door u in juni 2018, zijn er diverse momenten geweest waarop u, maatschappelijke organisaties en de samenleving betrokken is geweest bij de totstandkoming van de concept Omgevingsvisie. In maart 2019 heeft u het vervolgproces en de gebiedsindeling vastgesteld en een aantal van u was aanwezig bij de 'check-in' waarbij stakeholders over keuzes en dilemma's konden meepraten en input konden leveren. Op 23 november was er een discussie- en informatieplein voor bewoners, stakeholders en raadsleden en op 4 maart was u met velen aanwezig bij de thema bijeenkomst over de Omgevingsvisie. De raads werkgroep die zich bezighoudt met de Omgevingswet komt regelmatig bijeen en wordt bijgepraat over de ontwikkelingen over onder andere de Omgevingsvisie.

Na zorgvuldige afwegingen is al deze opgehaalde input verwerkt in een eerste concept Omgevingsvisie voor onze gemeente. Een belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie is de impactbeoordeling voor de fysieke leefomgeving die Antea heeft opgesteld op basis van onze opgaven en doelen. De komende weken staan in het teken van een laatste afstemming met collega's en externe partijen, het completeren, het goed formuleren, het digitaliseren etc. om tot een goed concept Omgevingsvisie Dordrecht te komen. Na de zomervakantie willen we de ontwerp

Omgevingsvisie Dordrecht zo snel mogelijk ter inzage leggen. Uiteraard wordt u hier te zijner tijd over geïnformeerd en ontvangt u het ontwerp. Het lijkt ons een goed moment om u nu tussentijds te informeren over de stand van zaken betreffende de Omgevingsvisie.

Wat is de te delen informatie?

De Omgevingsvisie zal uit zes hoofdstukken bestaan, waar we u kort doorheen zullen leiden. Hiermee krijgt u een beeld van wat er op welke manier in de Omgevingsvisie komt te staan. Centraal in de Omgevingsvisie staan de twee groei opgaven, om een sociaal economisch sterkere stad te worden.

1. Naar integraal Omgevingsbeleid

In dit hoofdstuk wordt de aanleiding voor het opstellen van de Omgevingsvisie geschetst. De Omgevingsvisie, als onderdeel van het cyclische proces van de Omgevingswet, maar ook de instrumenten zoals de programma's en het Omgevingsplan worden toegelicht. Belangrijk is te realiseren dat alle losse beleidsvisies op het gebied van de fysieke leefomgeving worden ingetrokken en alle voornemens via programma's uitgewerkt moeten worden. Een voorbeeld is verkeersproblematiek die nu per project wordt opgelost. De Omgevingswet vraagt om een integrale oplossing via de Omgevingsvisie en een uitwerking in een programma. Een belangrijk onderdeel van de Omgevingsvisie is de sturingsfilosofie: we streven naar een samenhangende benadering van initiatieven en opgaven in de fysieke leefomgeving. We hanteren de leidende principes van onze gemeente, waarbij we meer ruimte bieden voor initiatieven ('ja, mits-principe'), we van buiten naar binnen werken om zo gericht te voldoen aan maatschappelijke doelstellingen, we stellen minder regels en leveren een betere dienstverlening. Een actieve aanpak om voortdurend te werken aan een goede kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Daarnaast geven we bij de diverse ruimtelijke ontwikkelingen aan welke rol we als gemeente willen innemen: kaderstellend, samenwerkend, ondersteunend en/of overlatend aan de samenleving. De impactbeoordeling van de fysieke leefomgeving, waarbij de opgaven en doelen tegen elkaar zijn afgewogen, wordt kort toegelicht. De aandachtspunten voor ontwikkelingen en projecten komen terug bij de betreffende onderwerpen later in de visie. Tot slot wordt in dit hoofdstuk aangegeven op welke manier de Omgevingsvisie tot stand is gekomen. Een uitgebreid participatieverslag, inclusief een verantwoording van het verwerken van alle input, zal een bijlage worden van de Omgevingsvisie.

2. Het verhaal van de stad

Het ontstaan en de kenmerken van onze gemeente worden hier verteld. Het profiel van de stad is van belang omdat dit de basis is van de fysieke leefomgeving. De bijzondere band met het water bijvoorbeeld is nog altijd van invloed op het leven en werken in Dordrecht. Zo is het arbeidsmarktbeleid voor een groot deel gericht op de maritieme sector en oefent het water een ongekende aantrekkingskracht uit op bezoekers. Ook het traject 'Wij maken de stad' komt in dit hoofdstuk naar voren, omdat dit participatietraject veel input heeft opgeleverd voor huidig beleid en daarmee doorwerkt in de Omgevingsvisie. Tot slot wordt de samenwerking in de Drechtsteden, maar ook in de Randstad kort beschreven.

3. Opgaven en doelen

Hier begint de daadwerkelijk inhoud van de Omgevingsvisie. Centraal staan de twee groeiopgaven, namelijk het realiseren van 10.000 woningen en 4.000 banen om Dordrecht sociaal economisch sterker te maken. Om hier te komen, werken we aan zeven doelen:

Dordt is...

1. een aantrekkelijke stad
2. een bereikbare stad
3. een gezonde stad
4. een stad met een aantrekkelijk vestigingsklimaat
5. in 2035 klimaatbestendig
6. in 2050 energieneutraal
7. beschermend en bevorderend voor biodiversiteit

Onder deze doelen hangen subdoelen die aangeven hoe we deze doelen willen bereiken. Deze leiden tot programma's, afspraken of andere acties, zoals een uitvoeringsprogramma fiets en een

actieplan duurzame mobiliteit. De aandachtspunten uit de impactbeoordeling van de fysieke leefomgeving worden hierbij meegenomen. Tegelijkertijd werken deze zeven doelen als randvoorwaarden: iedere ontwikkeling in de fysieke leefomgeving dient bij te dragen bij deze doelen. Hiermee wordt de lange termijn van deze doelen geborgd en integraliteit gezocht. Bij het ene project zal een doel meer prioriteit hebben dan het andere, bijvoorbeeld de bereikbaarheid in de spoorzone. Echter, zal er bij de ontwikkeling van de spoorzone ook aandacht moeten zijn voor onder andere de biodiversiteit. Vanuit de impactbeoordeling wordt voor de ontwikkeling van de spoorzone onder andere aandacht gevraagd voor de behoefte / noodzaak aan voorzieningen en de bereikbaarheid.

4. Systemen

In hoofdstuk 4 worden, aanvullend op de doelen uit hoofdstuk 3, de systemen beschreven die door heel Dordrecht lopen. Dit zijn: groen-blauw, waterveiligheid, milieu, energie, verkeer, ondergrond en hoogbouw. Dit betreft met name kaartmateriaal waaruit de systemen, maar ook de opgaven voor de hele stad blijken.

5. Gebieden

Dordrecht is eerder door u ingedeeld in vier gebieden en twee zones, te weten: de gebieden Centrum, Woonwijken, Werkgebieden en Poldergebied en de zones Spoorzone en Wantijzone. Omdat de Wantijzone veel overlap had met andere gebieden en er geen eenduidige visie is of ontwikkelingen nog te onzeker zijn, is ervoor gekozen om in deze versie van de Omgevingsvisie de Wantijzone te vervangen door de Dordwijkzone. In deze zone moet een deel van het doel Gezonde Stad worden verwezenlijkt en is reeds een rijkssubsidie aan gekoppeld.

In dit hoofdstuk komen de zeven doelen terug en wordt omschreven wat deze zeven doelen specifiek betekenen voor de gebieden. Het is een aanvulling op de voorgaande hoofdstukken, geen herhaling. Veel van de ontwikkelingen zullen plaatsvinden in de twee zones (Spoorzone en Dordwijkzone) waarvoor de Omgevingsvisie de kaders stelt. Aandachtspunten uit de impactbeoordeling van de fysieke leefomgeving specifiek voor gebieden en projecten, komen hier terug. Ook uit dit hoofdstuk vloeien (gebiedsgerichte) programma's en acties, zoals een programma voor de relatie en fysieke ruimte voor wonen, werken en voorzieningen in het centrum en een gebiedsgerichte aanpak voor stikstof. Per gebied willen we een voorstel doen om een top drie van doelen te maken die hier prioriteit hebben.

6. Naar een dynamische uitvoering

Het laatste hoofdstuk van de Omgevingsvisie vertelt hoe er uitvoering gegeven gaat worden aan de doelstellingen. Er zal een opsomming van de uitvloeiende programma's worden weergegeven, een lijst die niet uitputtend is. Uiteraard gaan lopende processen, projecten, lobbydossiers etc. door. Om te bezien of ons werk bijdraagt aan de gestelde doelen en Dordrecht sociaal economisch krachtiger wordt, is monitoring van belang. Dit doen we aan de hand van de beleidscyclus van de Omgevingswet. Het uitgangspunt is dat we een jaar na vaststelling de Omgevingsvisie evalueren en herzien. Zo kunnen we bezien in hoeverre al het fysieke beleid is geïntegreerd, er integrale afwegingen gemaakt worden en of de kaders werkbaar zijn. Daarnaast kunnen we nu al voorspellen dat een actualisatie nodig is door de vaststelling van de Regionale Energie Strategie. Voorgesteld wordt om daarna tweejaarlijks de Omgevingsvisie te evalueren en actualiseren. Tot slot mag toelichting op de financiering van ruimtelijke ontwikkelingen niet ontbreken. Het kostenverhaal op basis van de Wro wordt beschreven (anterieure overeenkomst). Dit verandert overigens met de Omgevingswet via het Omgevingsplan, waarbij meer flexibiliteit voor het kostenverhaal geboden zal worden. Op dit moment is dit nog onvoldoende concreet, maar ook dit punt zal meegenomen worden in de actualisatie.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De zomerweken worden gebruikt om de laatste zaken aan te vullen en het besluitvormingsproces voor te bereiden. Zo snel mogelijk na de zomer zal de concept Omgevingsvisie aan ons college worden aangeboden met het verzoek dit vrij te geven voor inspraak. Een periode van zes weken zal volgen waarbij iedereen een zienswijze kan indienen. Aan het begin van deze periode zal weer een "Dag van de Omgevingsvisie" georganiseerd worden voor de stad. De ontwerp Omgevingsvisie zal dan gepresenteerd worden en bewoners, maatschappelijke organisaties en anders geïnteresseerden kunnen informatie krijgen over onze doelen en de uitwerkingen per gebied. Hoe

deze dag er exact uit zal zien, is momenteel niet duidelijk, met name vanwege de Corona maatregelen. Alle zienswijzen worden gebundeld in een Nota van beantwoording en tezamen met de aangepaste ontwerp Omgevingsvisie aan u aangeboden ter besluitvorming. Wij streven ernaar dit in 2020 te laten plaatsvinden.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Met het informeren van de gemeenteraad over de stand van zaken zijn geen kosten gemoeid.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

2118024, Vaststellen Startnotitie Omgevingsvisie, 19 juni 2018

2372894, Vaststellen gebiedsindeling Omgevingsvisie, 21 maart 2019

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester